

Revisorernas underlag för budget år 2025

Revisorernas uppdrag

Revisorer är ett demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska styrelsen och nämnderna. Med hjälp av granskningar får fullmäktige ett genomarbetat underlag inför sin ansvarsprövning. Revisorerna är också en positiv kraft i arbetet med att utveckla regionen och uppnå fullmäktiges mål. Revisorerna lämnar förslag på förbättringar och har dialog med styrelser, nämnder och verksamheter för att bidra till att regionen arbetar smartare och bättre. Flera av revisorernas granskningar visar på svårigheter för styrelser och nämnder att styra sina ansvarsområden. Verksamheterna är under hård press och har problem att klara sina uppdrag. Revisorernas riskanalyser visar att risknivån totalt i regionen ökat under de senaste åren.

Viktigt med egna resurser

Till sin hjälp att genomföra granskningarna har revisorerna ett revisionskontor. På revisionskontoret arbetar 7 personer. Utöver egen personal köper revisorerna konsultstöd från revisionsbyråer. Revisorerna har tidigare haft god erfarenhet av denna blandmodell. Konsultmarknaden för revision har dock försvagats. Det är svårt att hitta konsulter som levererar tillräcklig kvalitet. Ofta behöver revisionskontoret lägga betydande tid på att handleda och kvalitetssäkra konsulternas rapporter. Det är även stora skillnader i kvalitet och pris mellan revisionskontorets granskningar och de som genomförs av konsulter. Som exempel kan nämnas de grundläggande granskningar som revisionskontoret gör av kommunala företag och förbund. En jämförelse visar att konsulter begärt dubbelt pris för motsvarande granskning som revisionskontoret genomför utifrån självkostnadsprincipen.

Revisionsanslaget minskar i fasta priser

I fasta priser har revisionsanslaget i Region Västerbotten minskat med ca 700 000 kronor sedan år 2005. Detta motsvarar en minskning med ca 13 procent. Av tabellen nedan framgår att revisionsanslaget också minskat i förhållande till regionens bruttokostnader. Att anslaget ökade från år 2019 förklaras av att revisionsanslagen från tidigare landstinget och Kommunalförbundet i Västerbottens län slogs ihop vid regionbildningen.

Revisionsanslaget i Region Västerbotten

Mkr	2005	2010	2015	2020	2023
Revisionsanslaget i löpande priser	5,5	6,0	6,3	7,8	8,7
Revisionsanslaget i 2005 års priser*	5,5	5,2	4,7	5,1	4,8
Revisionsanslagets andel i promille av verksamheternas bruttokostnader	0,83	0,73	0,66	0,67	0,62
Verksamheternas bruttokostnader i löpande priser	6 598	8 191	9 544	11 751	14 063

* Beräknat med hjälp av landstingsprisindex (LPI) exklusive läkemedelskostnader

För att hantera den ökade risknivån och det ökade behovet av revision har revisionskontoret löpande arbetat med att effektivisera granskningsinsatserna. Revisorerna har också kraftigt prioriterat vilka granskningar som måste göras. Denna prioritering har medfört en eftersläpning i granskningsarbetet. Identifierade risker som normalt borde granskas har hamnat på en observationslista (bilaga 1). På sikt är det en risk att angelägna granskningsområden inte kan prioriteras. Det är angeläget att det finns resurser som säkerställer en tillräcklig revision.

Revisionsanslaget indexuppräknades inte för år 2024

Som en del av regionens arbete med att minska kostnader uppräknade inte fullmäktige revisorernas budget år 2024 för ökade priser och löner. Att lönerna inte indexuppräknats har inneburit en undanträngningseffekt på cirka 285 000 kronor. För att anpassa sig till den i praktiken minskade budgeten har revisorerna beslutat att tills vidare inte bekosta några resor eller utbildningar under år 2024. Beslutet omfattar både förtroendevalda revisorer och revisionskontorets personal. Revisorerna har också beställt färre granskningar från konsulter. Enstaka år är det möjligt att ställa in resor för utbildningar. Det är dock inte en hållbar lösning på lite längre sikt. Vidareutbildningar är nödvändiga för att upprätthålla tillräcklig kompetens inom revisionen. Inställda utbildningar kan också medföra att certifierade yrkesrevisorer på revisionskontoret inte når upp till utbildningskrav för omcertifiering.

Jämförelse med andra regioner

I tabellen nedan finns uppgifter om hur anslagen till revisorerna i de fyra Norrlandsregionerna utvecklades under perioden 2011 - 2024. Tidigare hade Region Norrbotten betydligt högre revisionsanslag än övriga Norrlandsting. En kraftig sänkning av anslaget år 2019 medförde dock att Region Norrbotten fick lägre anslag än både Region Västerbotten och Region Västernorrland. Genom sammanslagningen år 2019 av revisionsanslagen i Västerbotten läns landsting och Kommunalförbundet i Västerbottens län fick Region Västerbotten det högsta revisionsanslaget av Norrlandsregionerna. I förhållande till verksamheternas totala kostnader har Region Västerbotten det näst lägsta anslaget.

Anslag till revisionen i de fyra Norrlandsregionerna, löpande priser

Region	År 2011	År 2019	År 2020	År 2024	År 2011-2024 Förändring	Revisionsanslag /Inv 2023	Revisionsanslag/ total verksamhetskostn
	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Procent	Kr/inv	Promille
Norrbottnen	7,4	6,3	6,5	7,74	5 %	28	0,60
Västernorrland	5,3	7,2	7,4	7,82	48 %	31	0,67
Västerbotten	6,1	7,45	7,83	8,93	46 %	31	0,62
Jämtland/ Härjedalen	4,8	5,0	5,0	5,7	19 %	41	0,79

Hemställan

I dagsläget finns resurser för att säkerställa att styrelser och nämnder blir granskade i enlighet med god revisions sed. Det har också byggts upp resurser på revisionskontoret att genomföra grundläggande granskning av de kommunala företagen och förbunden. Arbetstrycket på revisionskontoret är dock högt och utvecklingen på konsultmarknaden negativ. Det är svårt att hitta kompetenta konsulter till rimliga priser. De avtal som revisorerna har med konsultföretagen är kopplade till inflationen. Den höga inflationen har medfört att priserna för konsulterna ökat ytterligare. Därutöver har även kostnaderna för de auktoriserade revisorerna ökat kraftigt till följd av att en ny standard för räkenskaper har införts. För år 2023 ökade kostnaderna för de auktoriserade revisorerna sammantaget med 25 procent. Även år 2024 kommer priserna att öka med cirka 11 procent med anledning av den nya standarden. Erfarenheter från andra regioner visar att det också finns en risk att priserna ökar väsentligt vid kommande upphandlingar. För att undvika kraftiga kostnadsökningar i framtiden utreder revisorerna möjligheten att ta över räkenskapsgranskningen i egen regi.

Revisorerna är väl medvetna om regionens svåra ekonomiska situation. Det är angeläget att alla verksamheter, inklusive revisionen, bidrar till att vända denna utveckling. Med ovanstående som grund gör revisorerna följande budgetäskande för år 2025:

- Ett revisionsanslag i 2024 års nivå med uppräkningsindex för löne- och prisindex. Totalt äskat belopp är **8 930 800** kronor.

För regionens revisorer

Edward Riedl
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Bilaga - Observationslista för år 2024

Verksamhetsrisker

1. Tillgänglighet till vården
2. Samverkan om vård till barn och unga med psykisk ohälsa
3. Vård till vuxna med psykisk ohälsa
4. Regionvården
 - a. Personal
 - b. Vårdplatser
5. Universitetssjukvården
 - a. Styrning och kontroll över Alf och Tua
 - b. Strategisk styrning av FoU och innovation
 - c. Klinisk forskning och läkemedelsprövning
6. Primärvården
7. Nära vård
8. Samverkansmodellen mellan regionen och kommunerna om sjukvård och omsorg
9. Kunskapsstyrning
10. Ambulanssjukvården
11. Arbetet med att möta ökade behov av vård i Skellefteå
12. Arbetet med att utveckla vården med hjälp av digitala tjänster exempelvis 1177 med flera
13. Patientsäkerhet
 - a. Det systematiska patientsäkerhetsarbetet
 - b. Vårdhygien
 - c. Avvikelsehantering
14. Kontroll över yrkeslegitimationer
15. Läkemedelsförsörjningen och läkemedelskostnader
16. Remisshantering och vårddokumentation

17. Samverkan mellan vårdande/opererande verksamheter och verksamheter med medicinsk service
18. Arbeta med folkhälsa och förebyggande åtgärder
19. Styrning och uppföljning av regional utvecklingsstrategi (RUS)
20. Styrning och kontroll över projekt och företagsstöd för regional utveckling
21. Kontroll över interna projekt

Ekonomiska risker

22. Budgetprocessen
23. Investeringar i utrustning – Portföljstyrning
24. Kontroll över lönetillägg
25. Kontroll över projekt med extern finansiering
26. Finansiering av kollektivtrafik
27. Kontroll över likviditeten
28. Fakturor för vård
 - a. Utomlänsvård (6)
 - b. Regionvård
29. Avgifter till patienter för vård
30. För sent betalade fakturor
31. Inkasso
32. Leverantörsregister
33. Bidrag och stöd till organisationer och föreningar

Risker inom personalområdet

34. Arbetet för att minska beroendet av hyrpersonal
35. Chefernas förutsättningar att vara chefer
36. Riktade satsningar på kompetensutveckling av olika yrkesgrupper
37. Systematiska arbetsmiljöarbetet

38. Arbete med att förebygga sjuk-
skrivningar, arbete med rehabi-
litering

39. Hot och våld mot politiker och
personal

40. Arbetet för ökad jämställdhet

Risker i stödprocesser

41. IT-säkerhet

42. Informationssäkerhet

43. Arbetet med avbrottsplaner

44. Förvaltning av IT-system

45. Kontroll över den medicintek-
niska säkerheten

46. Robustheten i försörjning av lä-
kemedel och sjukvårdsutrust-
ning

47. Sjukresor

48. Lokalförsörjningsprocessen

49. Planerat fastighetsunderhåll

a. Kontroll över fastig-
hetsunderhåll

b. Hantering av sjuka hus

50. Brandskydd

51. Skalskydd

52. Regionens miljöarbete

53. Styrning och kontroll över han-
tering av farliga ämnen, trans-
porter med mera

54. Logistik och transporter

55. Upphandling, avtalsförvaltning
och Inköp

56. Resor och boende i tjänsten

57. Tjänstebilar

Risker i beslutsprocesser

58. Ansvar och befogenheter mel-
lan styrelser och nämnder och
deras förvaltningar

59. Hantering av beslutsfattande

60. Samverkansavtal mellan reg-
ionen och kommunerna om reg-
ional utveckling

61. Ärendeberedning

62. Diarieföring och hantering av
allmänna handlingar

63. Ledningssystemet

64. Ägarstyrningen av kommunala
bolag

Risker för oegentligheter

65. Förebyggande arbete mot oe-
gentligheter

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: